

AŞK'A DAİR

Yazar: **Nalan GÜVEN**
Şair-Yazar
nalanguven7@gmail.com

MEKTUPLARDA AŞK

“Sana kavuşmak için senden ayrılmak gerekiyor. Ne hazin bir mecburiyet!”

Cemil MERİÇ

Ursula Doyle, ‘*Büyük Adamların Aşk Mektupları*’ isimli kitabının giriş bölümündeki ilk cümlesine, ‘Günümüzde yaygın görüşe göre, insanlar artık aşk mektupları yazmıyorlar; e-mail ve telefon mesajları romantizmi öldürdü...’ diyerek başlamaktadır. Ve ilerleyen satırlarında yazar sözlerine şöyle devam eder; ‘...Belki insanlar daha az romantik ve daha sinik hale geldiler. Ya da belki eskiden insanlar bugün bizim olduğumuzdan daha az utangaçtılar.’

Öyle mi dersiniz? Yoksa aşk eskiye nazaran yazmak yerine söze dökülen hatta kolayca dile düşmüş bir değer kaybına mı uğradı? Mazide mi kaldı duyguların coşkusunu mürekkebin kalıcı iziyle ölümsüzleştirme arzusu? Mesajlardaki ‘s.s’ kısaltmalarına kadar varılmış olan yitirilmişliğin tek suçlusu, çağın ayak uydurulamaz hızı olmasa gerek! Gönderilmiş olup olmaması önemli değil, en son ne zaman sevdiğinize aşkınızı anlatan bir mektup yazdınız?

Hayır, cevaplamayın bu soruları, sadece düşünün. Tarihe mal olmuş büyük adamların arkalarında bıraktıkları aşk mektuplarını okudukça, onların yaşadıkları aşklara ne kadar çok sahip çıktıklarını ve bizlerden çok daha fazla cesur birer aşık olduklarını göreceksiniz.

Dünyanın ilk aşk mektubu, güzel rahibe Enlil’in 4500 sene önce Kral Su-Sin’e çivi yazısıyla taşlara kazıyarak yazdığı mektuptur.

Philadelphia Üniversitesi profesörlerinden Hilprecht, 1889-1900 yılları arasında Mezopotamya’nın Niffer Vadisi’nde bir kazı yaptı. Bu arada topraktan çıkarılan önemli bir vesika, içeriğinin ne olduğu bilinmeyen çivi yazısı ile yazılmış diğer binlerce levha ile birlikte, kazı yapılan yerin sahibi

olan Osmanlı Hükümeti’ne teslim edildi. 70 bin levhanın içine sıkışmış bulunan bu tarihi vesika; 58 yıl sonra, dünyaca ünlü Sümerolog Muazzez Çığ ve Hatice Kızılay tarafından ele alındı. Bu taş levha üzerindeki yazının ne anlam içerdiği çözümlenince, uzmanlar hayretler içinde kaldılar. Çünkü bu taş levha, dünyanın ilk aşk mektubuydu. Aşkını taşlara kazıyan güzel rahibe Enlil mektubunda şöyle yazıyordu:

*Güveyi, kalbimin sevgilisi,
Senin güzelliğin fazladır, bal gibi tatlı
Beni büyüledin,
Senin önünde titreyerek durayım,
Güveyi, seni okşayayım,
Benim kıymetli okşayışım baldan hoştur,
Bağışla bana okşayışlarını,
Benim beyim Tanrım,
Benim beyim baygınlığım,
Enlil’in kalbini memnun eden Su-Sin’im,
Bağışla bana okşayışlarını.*

Sümer Medeniyeti’nin en büyük kral ve kraliçesinin aşkını anlatan bu mektup halen İstanbul Arkeoloji Müzesinde bulunmaktadır.

Bu ilk aşk mektubundan günümüze kadar gelen dünyaca ünlü mektuplara bakacak olursak; Franz Kafka’dan Milena Jesenska’ya, Napoléon Bonaparte’tan Josephine’e, Honoré de Balzac’dan Kontes Ewelina Hanska’ya, Victor Hugo’dan Juliette Drouet’ye, Stendhal’den Mathilde’e, Hürrem Sultan’dan Kanuni Sultan Süleyman’a, Nâzım Hikmet’ten Piraye’ye, Einstein’dan Mileva’ya, Mark Twain’den Livy’e uzanan çok geniş bir yelpaze görmekteyiz.

Madam Bovary romanı ile tanınan büyük edebiyatçı Gustave Flaubert'in Louise Colet'e yazdığı mektubunda; aşkın uyandırdığı hisleri ve sevdiği kadının yaşlı halini hayal ettiğinde dahi daha çok sevebileceğini söyleyen bir aşğın satırlarını okumaktayız.

'Aşk öyle bir yaşanmalı ki, yüzyıllar sonrasında bile işte böyle bir mektupla iz bırakmalı...' dedirtiyor insana;

"Bana çok güzel şeyler söylüyorsun, sevgili Muse. Eh, bunların karşılığı da hayal edebileceğinden daha güzel olacak. Aşkın ılık yağmur suyu gibi içime işliyor, kendimi kalbimin derinliklerine kadar sırılsıklam olmuş hissediyorum. Seni sevmem için gerekli her şeye sahip değil misin sanki; beden, zihin, yumuşaklık? Sade bir ruhun, sağlam bir kafan var. Şair gibi konuşmaya çalışmıyorsun, tam bir şairsin. Sadece iyi özelliklerin var. Tıpkı göğsün gibi bembeyaz ve dokunduğunda yumuşacıksın. Bunlar benim bildiklerim, seni anlatmaya yetmez. Bazen yaşlandığında yüzünü hayal etmeye çalışıyorum. O zaman da seni şimdiki gibi severmişim, hatta daha çok severmişim gibi geliyor."⁽¹⁾

Çağımızda yok olmaya yüz tutan aşk mektuplarının bizdeki en güzel örneklerini ise Cemil Meriç'in 'Jurnal'ın de sevgilisi Lamia Hanım'a yazdığı satırlarında bulmaktayız.

Mektuplarında maskesizdir Meriç, kelimelerin arkasına saklanmaya gerek duymaz, saftır duyguları, kalbiyle kalemi arasında kapı yoktur ve alev alev aşktır. Zaman zaman sevgiliye ait bir saç fırçasına, bir mendile bile duyulan özlem kadar sahibidir...

"Sana ait hiçbir maddi hatıram yok. Keşke saç fırçasını alsaydım. Öpecek, üzerine kapanacak bir mendil, bir... Satırlar karıştı. Karışsın...

*Dudaklarını içerim, canım Lamiam.
Vecid ve takdisle."*⁽²⁾

Gelmedi mi artık vakti sevdiğinize bir mektup yazmanın? İşte şimdi sıra sizde...

AŞK ile yol almanız dileğiyle.

(1) Büyük Adamların Aşk Mektupları, Derleyen: Ursula Doyle, Çeviri: Filiz Karaman.

(2) Jurnal Cilt 2, Cemil Meriç, Derleyen: Mahmut Ali Meriç.

YİNE DE, 'KAL...' DER MİSİN

İlk kez gün yüzü gören yavru bir sincap gibi tırmansa sözlerim şiirlerinin dallarına
Kâh üşüsem mısralarınla, kâh yansam cümlelerini kaplayan tuzlu su sağanaklarıyla
Düşlerinin kıyısına vursa sır kaplamış geçmişim ve gönüllü bıraksam avuçlarına rüyalarımı
Gidene inat, kalan her damla yaş ile gözlerinin ateşi yıkasa ruhumun kirini, pasını
Yine de, 'Kal...' der misin uzak şehirlerinde bana

Uykusuzluğuna ortak, düşlerine yabancı bir aydınlığa açılma mırıldandığım şarkılar
Türkülerinle can bulsa dermanı tükenmiş yorgun ayaklar
Yaşanmasa da tek bir gün, bize dair varken yarın-lara birikmiş nice sözler, umutlar
Hasretinden hırçınlaşsa, yangınından kaçmak için bin türlü bahane arasa
Yine de, 'Kal...' der misin bu bir gözü yolda kalana

Hüzne boğulmuş gerçeklere rağmen, bir tebessüm ile bin gam dağılsa
Hani olmaz ya, gelecek için ufacık bir ümit kırıntısı kalsa
Huzurun sessizliğine susulsa ve sonsuza dek sözcüklerde yaşansa
Şarkılara söz yazılma, mektuplarda hayat bulsa, hatta bir anlık dahi olsa
Yine de, 'Kal...' der misin gecenin bir vakti bu kapını çalana

Nalan GÜVEN